

Nr indeksu 369551

Pszczelarz Polski

2

1994

Cena zł 15 000,-

SPIS TREŚCI

PROSTO Z PASIEKI: Na placówce	
– Bartłomiej Pater	3
W kleszczach kryzysu i konkurencji	
– rozmowa z T. Kwaśniewskim	6
Późną wiosną i latem	
– Alojzy Waclawek	8
Możliwości i ograniczenia rozwoju	
sezonowego rodzin pszczelich	
– Michał Gromisz	10
Kalendarz kwitnienia roślin	
miododajnych	12
Od kogo zależy jakie mamy	
pszczoły? – Joanna Troszkiewicz ..	14
Nowe środki zwalczania	
warrozy – Maria Okrój	15
Nowe • Ciekawe	16
Nad rzeką pokoju	17
GABINET APITERAPII: Cztery razy	
DLACZEGO?	18
Białe karty spisu leków	
– rozmowa z J. Leszczyńską	19
EKOLOGIA I PSZCZOŁY: Ozdobne	
i pożyteczne	20
Miejsce pszczoły miodnej	
w środowisku naturalnym	
– Piotr Zachariasz	21
Z ŻYCIA PZP: Pszczelarstwo i nauka	
– skrót przemówienia L. Sęczyka na	
XXXI Naukowej Konferencji	
Pszczelarskiej	22
Święto w Elblągu	
– Marian Badeński	23
Swarzędzki skansen – „bezpieński	
pies” – Grażyna Gajewska	24
Oferta ECOGEN – fapacz rojów ..	25
Spotkanie w Gdańsku. Wzorowe pa-	
sieki legnickie	26
Z wizytą na Litwie	27
MŁODY PSZCZELARZ:	
Dlaczego musimy je podkarmiać?	
– Janina Muszyńska	28
Darwin i mrówki	28
A ja wolę Pszczelą Wolę!	29
• Moja biblioteka • Kosmetyki	
• W naszej kuchni • Punkt kontaktowy	
Bartnictwo na Kurpiach i inne infor-	
macje – ciekawe i pożyteczne	32

★★★

„**PSZCZELARZ POLSKI**” – czasopismo Polskiego Związku Pszczelarskiego. Wydawca: Zarząd PZP, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa, tel. 26-04-97.

Rada Redakcyjna: inż. Wojciech Flis, mgr Jerzy Garczarczyk (sekretarz), prof. dr hab. Michał Gromisz, dr Zygmunt Jasiński, prof. dr hab. Ryszard Kostecki (przewodniczący), mgr inż. Jerzy Pauksto, mgr inż. Stanisław Różyński, mgr inż. Joanna Troszkiewicz, mgr Alojzy Waclawek (wiceprzewodniczący).

Redaguje kolegium. Redaktor naczelny Jan Socha, redakcja graficzna Ewa Pauzewicz. **Adres Redakcji:** ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa, tel. 26-04-97 i 26-57-05. Skład tekstów i łamanie Bogumiła Kozakiewicz. Druk: Wojskowe Zakłady Graficzne, Warszawa, ul. Grzybowska 77.

Cena prenumeraty kwartalnej wynosi 12 000 zł. Zamówienia na III kwartał przyjmują jednostki kolportażowe „Ruch” właściwe dla miejsca zamieszkania lub siedziby prenumeratora w terminie do 20 maja br. oraz urzędy pocztowe i listonosze w całym kraju do 25 maja br. Można również zaprenumerować „PP” wpłacając należność na konto: „Ruch” Oddział Warszawa, ul. Towarowa 28, PBK XIII O/Warszawa 370044-1195-139-11 i podając swój dokładny adres.

Nr 2 (25), rok V
kwiecień – czerwiec 1994 r.

Pismo Polskiego Związku Pszczelarskiego

WARUNKI SUKCESU

Kierowanie rozwojem rodzin pszczelich sprowadza się w zasadzie do manipulowania zasobami czerwiu bądź to przez wzmoczenie jego wychowu, bądź przez ograniczenie. W tym celu stosuje się różne bodźce, które odpowiednio modyfikują zachowanie się rodzin pszczelich i funkcje matki. Powodzenie zabiegów specjalnych zależy przede wszystkim od spełnienia podstawowych warunków, które rzutują na wzrost czerwienia.

Możliwości i ograniczenia rozwoju sezonowego rodzin pszczelich, str. 10-11

KANADA MIODEM PACHNĄCĄ

Pszczelarstwo ma status specjalnej dziedziny, cieszącej się uznaniem władz. A miód z Alberty cieszy się uznaniem klientów. Według zgodnej opinii Kanadyjczyków produkuje się tu jeden z najlepszych miódów na świecie.

Nad rzeką pokoju, str. 17

POŻYTKI

Po rzepaku następuje kwitnienie robinii białej i w zasadzie kończy się okres pożytków wczesnych. Potem następuje nektarowanie wyki ozimej, malin, chwastów polnych, koniczyn i roślin łąkowych. Może to trwać do końca czerwca, a nieraz i dłużej. W tym czasie kwitną jeszcze lipy, potem gryka. Późniejszy pożytek dostarczają wrzośy. W lipcu i sierpniu występuje spadź.

Późną wiosną i latem, str. 8-9. Kalendarz kwitnienia, str. 12-13

A JA WOLĘ PSZCZELĄ WOLĘ!

Wśród bardzo wielu szkół wyróżnia się atrakcyjne, jedyne w Polsce, Państwowe Technikum Pszczelarskie w Pszczeliej Woli na Lubelszczyźnie, które zaprasza młodzież z całego kraju, zapewnia jej dobre warunki nauki i umożliwi późniejsze wykonywanie interesującego zawodu.

Państwowe Technikum Pszczelarskie zaprasza, str. 29

PYTANIA W GABINECIE APITERAPII

W polskich aptekach nie można kupić leku przeciwdziałającego reakcjom alergicznym na użądlenie, leku z jadu pszczelego, leków pyłkowych – ani krajowych, ani zagranicznych. Dlaczego?

Cztery razy DLACZEGO? i Białe karty spisu leków, str. 18-19

**WSZYSTKIM PSZCZELARZOM I ICH RODZINOM,
CZYTELNIKOM I SYMPATYKOM „PSZCZELARZA POLSKIEGO”
MIŁYCH I POGODNYCH ŚWIĄT WIELKANOCNYCH ŻYCZA**

Zarząd Polskiego Związku Pszczelarskiego i Redakcja

Odeszli od nas

W 82 roku życia odszedł od nas zasłużony mistrz pszczelarski kol. **Józef Prygiel**, honorowy prezes Koła Pszczelarzy w Lubinie (woj. legnickie). Zmarły przez 40 lat sprawował funkcję prezesa tego koła. W 1948 roku był organizatorem pszczelarstwa na terenie Lubina i b. powiatu lubińskiego i aktywnie zabiegał o jego rozwój do ostatnich chwil swego bogatego w dokonania życia.

Przez dziesiątki lat uczył nas i przyswajał nam tajniki wiedzy pszczelarskiej. Wpajał nam pracowitość, rzetelność, koleżeńskość i skromność – cechy prawdziwego pszczelarza, które tworzyły jego osobowość. W latach osiemdziesiątych był wiceprezesa WZP w Legnicy, a do śmierci piastował funkcję przewodniczącego Sądu Koleżeńskiego WZP, prezentując zawsze bezstronność, aktywność i gotowość niesienia pomocy każdemu, kto jej potrzebował.

Za swą ofiarną pracę zawodową otrzymał wiele wyróżnień i odznaczeń, m.in. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Odznakę za Zasługi dla Województwa Legnickiego i Odznakę „Zasłużony dla Ziemi Lubuskiej”. Za aktywną pracę społeczną w szeregach PZP wyróżniony został Srebrną i Złotą Odznaką PZP i najwyższym wyróżnieniem związkowym – Złotym Medalem Dzierżona.

Straciliśmy zamitanego pszczelarza – społecznika, człowieka wielkiego serca. Pogrzebani w smutku wraz z Jego rodziną i wszystkimi, którzy znali Pana Józefa, pochyliliśmy nasze czoła i sztandar WZP nad Jego mogiłą (14 stycznia 1994 r.). Odszedł od nas niespodziewanie i cicho – tak cicho, jak cichym człowiekiem był za życia. Niech spoczywa w spokoju!

Alojzy Wacławek

prezes Rejonowego Koła Pszczelarzy w Lubinie

W dniu 16 października 1993 r. pożegnaliśmy na zawsze naszego Kolegę, **Władysława Kamińskiego** z Pszczółek. Zmarły był aktywnym członkiem Rejonowego Koła Pszczelarzy w Tczewie, bardzo dużo czasu poświęcał swojej 40-letniej pasiece.

Szczególnie długo pozostanie w pamięci uczestników wycieczek organizowanych przez WZP w Gdańsku, podczas których umilał nam czas swoim śpiewem i grą na akordeonie.

Pochowany został na cmentarzu w Pszczółkach. W uroczystości pogrzebowej uczestniczyło liczne grono przyjaciół i znajomych oraz delegacja środowiska pszczelarskiego wraz ze sztandarami RKP z Tczewa, Gdańska oraz Wejherowa.

Z głębokim żalem żegnaliśmy serdecznie go i lubianego Kolegę.

Cześć Jego pamięci!

Piotr Baj
prezes RKP Tczew

MOJA BIBLIOTEKA

„Z dziejów oświaty...” L. Kartowicza

Leona Kartowicza znają pszczelarze w całym kraju jako wziętego nauczyciela i wychowawcę, pszczelarza, znawcę historii pszczelarstwa i publicystę, od lat związanego z Państwowym Technikum Pszczelarskim w Pszczeliej Woli. Niedawno ukazała się książka pt. „Z dziejów oświaty pszczelarskiej w Polsce”, której autorem jest właśnie Leon Kartowicz.

Mieczysław Wojtacki wyraził o tej książce opinię („Pszczelarstwo”, nr 2/94), że jest to „dzieło unikalne co najmniej w skali kraju”. Opinię tę w pełni podzielamy. Autor napisał książkę rzetelną, ciekawą i bardzo potrzebną, ujmując temat w szerokiej przestrzeni czasowej, od lat najdawniejszych do wybuchu II wojny światowej.

Książka liczy siedem rozdziałów i 176 stron, zawiera sporo ilustracji, w tym fotografii sławnych pszczelarzy. Działalność upowszechniającą wiedzę pszczelarską w różnych formach prezentuje Autor na tle rozwoju i problemów pszczelarstwa w kolejnych okresach historycznych. W sumie otrzymaliśmy bogaty obraz działalności szkół, towarzystw i związków oraz ich organizatorów – wszystkiego, co inspirowało postęp w pszczelarstwie. Dodatkowe zalety książki to żywy sposób jej napisania, ładna szata graficzna, to bogaty spis literatury przedmiotu.

Książkę wydały Spółdzielnia Pszczelarska „Apis” w Lublinie i Poli ART Studio. Właśnie w tej spółdzielni można zamówić pisemnie książkę „Z dziejów oświaty pszczelarskiej w Polsce”, która kosztuje 75 tys. zł. Oto adres: Spółdzielnia Pszczelarska „Apis”, ul. Diamentowa 23, 20-950 Lublin (tel. 420-05). Dodajmy, że książkę wydano w niewielkim nakładzie (620 egz.). Wiele wskazuje, że znajdzie ona nabywców, a nawet może nie wystarczyć jej dla wszystkich chętnych.

(s)

KOSMETYKI

Stodki środek upiększający

Od dawna miód uważany był m.in. za środek działający bardzo pozytywnie na zdrowie człowieka, w tym także i na jego samopoczucie i urodę. Przez całe wieki przyjmowany był i stosowany – jak to się

mówi w słownictwie farmakologicznym – wewnątrznie, czyli spożywany w różnych ilościach, gatunkach i w różnym składzie. Ale coraz częściej przyjmowany jest także zewnętrznie, to jest bezpośrednio na ciało człowieka – dla miejscowego działania, zarówno w celach leczniczych, m.in. na poprawę cery itp., jak też i upiększających jako zdrowy, naturalny, wolny od chemikaliów środek kosmetyczny lub też zasadniczy składnik innych kosmetyków. Okazało się, że miód pszczeli jest nie tylko wspaniałym smakołykiem, ale także naturalnym środkiem upiększającym. Proszę na przykład zrobić próbę z delikatną maseczką:

- 1 łyżkę stołową otrąb pszennych
- 1 żółtko
- 1 łyżeczkę herbacianą miodu
- 1 łyżeczkę herbacianą mleka w proszku
- parę kropli wody

Kąpiel parowa (parówka)

Miód nadaje się jak najlepiej jako dodatek do kąpieli parowej twarzy. Przy cerze (skórze) suchej winno się robić parówkę tylko ciepłą, nie za gorącą. Dobra rada: aby parówka oddziaływała jeszcze intensywniej, proszę nałożyć ręcznik na głowę.

Maseczka przynosząca ulgę

Po bardzo napiętym i wyczerpującym dniu szczególnie miła i przyjemna. Proszę pociąć na małe plasterki owoc awokado, a gdy go nie można dostać, to zwykłego ogórka. Następnie proszę posmarować twarz naturalnym, czystym, gęstym miodem i umieścić na niej plasterki awokado lub ogórka.

Dla odprężenia

Proszę zrobić krem z:

- 3 łyżek stołowych naturalnego jogurtu
- 1 łyżki stołowej miodu
- 1 żółtko
- 1 łyżki stołowej śmietanki
- 1/2 łyżki stołowej octu z jabłek
- 1/2 łyżki stołowej soku pomidorowego.

Miód podgrzać do stanu płynności, a następnie dobrze wymieszać z dodatkami tak, by całość nabrała konsystencji kremu.

Pielęgnacja pleców

Pomaga tu maseczka z drożdży piwnych wraz z „żółtym cudem”. Przynosi ulgę podrażnionej skórze. Skład: 1 łyżeczka herbaciana płatków z drożdży piwnych, 2 żółtka, 2 łyżki stołowe czystego miodu, 2 łyżki stołowe kwaśnej śmietany i 1/2 łyżeczki herbacianej octu jabłkowego. Ocet jabłkowy potrząsnąć. Skórę oczyścić 2 łyżkami stołowymi oleju z oliwek, następnie nanieść zawartość przygotowanego środka pielęgnacyjnego i pozwolić na oddziaływanie przez krótki okres.